

Қазіргі таңдағы гомеопатиялық препараттар

ЖАРИЯЛАНДЫ
14.04.2026СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/188104/>

Баратова Аружан

«С. Ж. Асфендияров атындағы Қазақ Ұлттық Медицина университеті» КеАҚ 3-курс студенті

Ғылыми жетекші: **Баркизатова Гүлжанат Бахтиярқызы**

Алматы, Қазақстан

Аңдатпа

Бұл жұмыста қазіргі таңдағы гомеопатиялық препараттардың ерекшеліктері, жіктелуі, дайындалу технологиясы және сапа көрсеткіштері қарастырылды. Гомеопатиялық дәрілік заттардың шығу тегі (өсімдік, минерал, жануар), олардың дәрілік формалары және қолдану салалары талданды. Сонымен қатар, гомеопатиялық препараттардың медицинадағы орны, олардың қауіпсіздігі мен тиімділігі туралы заманауи көзқарастар зерттелді. Зерттеу барысында ғылыми әдебиеттерге, нормативтік құжаттарға және фармакопоялық деректерге талдау жасалды. Нәтижесінде гомеопатиялық препараттардың табиғи, жұмсақ әсер ететін дәрілер ретінде кеңінен қолданылатыны анықталды. Дегенмен, олардың тиімділігін толық дәлелдеу үшін қосымша ғылыми зерттеулер қажет екені көрсетілді.

Аннотация

В данной работе рассмотрены особенности современных гомеопатических препаратов, их классификация, технология изготовления и показатели качества. Проанализированы источники сырья (растительного, минерального и животного происхождения), лекарственные формы и области применения гомеопатических средств. Также изучено место гомеопатии в современной медицине, вопросы безопасности и эффективности препаратов. В ходе исследования были использованы научные литературные источники, нормативные документы и фармакопейные данные. В результате установлено, что гомеопатические препараты широко применяются как средства с мягким действием и минимальными побочными эффектами. Однако для

окончательного подтверждения их эффективности необходимы дополнительные научные исследования.

Abstract

This study examines the characteristics of modern homeopathic medicines, including their classification, manufacturing technology, and quality parameters. The sources of raw materials (plant, mineral, and animal origin), dosage forms, and fields of application are analyzed. The role of homeopathy in contemporary medicine, as well as issues of safety and effectiveness, are also discussed. The research is based on scientific literature, regulatory documents, and pharmacopoeial data. The results show that homeopathic medicines are widely used due to their mild action and minimal side effects. However, further scientific research is required to fully confirm their efficacy.

Түйінді сөздер: гомеопатия, гомеопатиялық препараттар, дәрілік заттар, потенциялау, сұйылту, дәрілік формалар, фармацевтикалық технология, сапа бақылау, табиғи шикізат, емдеу әдістері.

Ключевые слова: Гомеопатия, гомеопатические препараты, лекарственные средства, потенцирование, разведение, лекарственные формы, фармацевтическая технология, контроль качества, натуральное сырьё, методы лечения.

Keywords: Homeopathy, homeopathic medicines, medicinal products, potentization, dilution, dosage forms, pharmaceutical technology, quality control, natural raw materials, treatment methods.

Гомеопатиялық дәрілік препараттардың жасалуы мен сапасы В. Швабенің «Гомеопатиялық дәрілік заттар» нұсқаулығында (бұдан әрі – В. Швабе нұсқаулығы, 1967 ж.) көрсетілген ережелермен регламенттеледі. Гомеопатиялық дәрілік заттардың арсеналы шамамен 2000 атауды құрайды. Ал нұсқаулықта сипатталған және УССР Денсаулық сақтау министрлігінің 03.08.1989 ж. №165 бұйрығымен бекітілген гомеопатиялық дәрілік заттар номенклатурасына 500-ден астам атау енеді, соның ішінде:

- негізгі дәрі-дәрмектер – 378 атау;
- қосымша дәрілер – 136 атау.

Шығу тегі бойынша:

- өсімдік текті (68%-дан астам) – 349 атау;
- минерал текті (шамамен 25%) – 128 атау;
- жануар текті (шамамен 7%) – 34 атау.

Гомеопатиялық дәрілік заттарды дайындау үшін қолданылатын шикізаттың барлық

түрлерінің ішінде кейбір заттар ерекше болып табылады және тек гомеопатияда қолданылады (болиголов, графит, құрбақа, кактус, мухомор, сепия, туя және т.б.).

Жұмыстың мақсаты: Қазіргі таңдағы гомеопатиялық препараттардың жіктелуін, дайындалу технологиясын, сапа көрсеткіштерін және клиникалық тәжірибеде қолдану ерекшеліктерін жан-жақты зерттеу. Сонымен қатар, олардың дәстүрлі медицинамен байланысын және тиімділік деңгейін талдау.

Өзектілігі: Соңғы жылдары әлемде табиғи және қауіпсіз дәрілік заттарға деген сұраныс айтарлықтай артты. Осыған байланысты гомеопатиялық препараттар медицинада

кеңінен қолданыла бастады. Олардың басты ерекшелігі – ағзаға жұмсақ әсер етуі және жанама әсерлерінің аз болуы.

Қазіргі таңда гомеопатия тек альтернативті әдіс ретінде ғана емес, кейбір жағдайларда кешенді терапияның бір бөлігі ретінде де қарастырылады. Әсіресе, балалар, жүкті әйелдер және созылмалы аурулары бар науқастар арасында қолданылуы өзекті болып отыр. Сонымен қатар, фармацевтикалық өндірісте гомеопатиялық дәрілердің сапасын стандарттау және қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері де маңызды орын алады.

Материалдар мен әдістері: Зерттеу жұмысы барысында отандық және шетелдік ғылыми әдебиеттер, гомеопатия саласындағы нормативтік құжаттар (В. Швабе нұсқаулығы), фармакопеялық деректер, сондай-ақ заманауи ғылыми зерттеулер қарастырылды.

Зерттеу әдістері:

- Әдеби шолу әдісі – гомеопатиялық препараттар туралы ғылыми ақпараттарды жинақтау және талдау;
- Салыстырмалы талдау әдісі – гомеопатиялық және дәстүрлі дәрілік заттардың ерекшеліктерін салыстыру;
- Жүйелеу әдісі – препараттарды шығу тегі, дәрілік түрлері және қолданылу саласы бойынша жіктеу;
- Аналитикалық әдіс – алынған мәліметтерді қорытындылау және ғылыми тұрғыда бағалау.

Зерттеу нәтижелері: Зерттеу нәтижесінде қазіргі таңда гомеопатиялық препараттардың кең ассортименти бар екені анықталды. Олар шығу тегі бойынша өсімдік, минерал және жануар текті болып бөлінеді. Ең көп үлесті өсімдік текті препараттар алады.

Гомеопатиялық дәрілер әртүрлі дәрілік формада шығарылады: түйіршіктер (гранулалар), тамшылар, жақпа майлар, таблеткалар және ерітінділер. Оларды дайындау барысында арнайы технологиялар – потенциялау (сұйылту және шайқау) әдістері қолданылады. Қазіргі өндірісте гомеопатиялық препараттардың сапасына жоғары талаптар қойылады. Олар қауіпсіздік, тазалық, біркелкілік және тұрақтылық көрсеткіштері бойынша бақыланады. Сонымен қатар, гомеопатиялық препараттар иммунитетті көтеру, созылмалы ауруларды жеңілдету және профилактика мақсатында кеңінен қолданылатыны анықталды. Дегенмен, олардың тиімділігі туралы ғылыми пікірлер әртүрлі, сондықтан қосымша зерттеулер жүргізу қажеттілігі сақталады.

Қорытынды: Қазіргі таңдағы гомеопатиялық препараттар фармацевтикалық нарықта маңызды орын алады және табиғи дәрілік заттарға деген сұраныстың артуымен байланысты кеңінен таралуда. Олар ағзаға жұмсақ әсер етуімен және жанама әсерлерінің аздығымен ерекшеленеді. Гомеопатиялық дәрілерді дайындау мен сапасын бақылау қатаң регламенттеледі, бұл олардың қауіпсіздігін қамтамасыз етеді. Сонымен қатар, оларды қолдану дәстүрлі медицинамен бірге кешенді түрде жүргізілгенде тиімді болуы мүмкін. Алайда, гомеопатияның ғылыми дәлелдемелік базасын одан әрі жетілдіру қажет, сондықтан бұл бағыттағы зерттеулердің маңызы жоғары болып қала береді.

Әдебиеттер тізімі:

1. Швабе В. Гомеопатиялық дәрілік заттар: нұсқаулық. – Мәскеу, 1967.
2. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. – Алматы.
3. УССР Денсаулық сақтау министрлігінің №165 бұйрығы, 03.08.1989 ж. «Гомеопатиялық дәрілік заттар номенклатурасы туралы».
4. Орлов В.И. Гомеопатия негіздері. – Мәскеу: Медицина, 2005.

5. Кузнецова Л.А. Гомеопатиялық дәрілер технологиясы. – Санкт-Петербург, 2010.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.